

Briselē, 2019. gada 2. jūlijā
(OR. en)

10154/19

ECOFIN 609
UEM 212
SOC 461
EMPL 350
COMPET 490
ENV 580
EDUC 296
RECH 329
ENER 333
JAI 690
FSTR 112
REGIO 148

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9925/19 - COM(2019) 501 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Beļģijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Beļģijas 2019. gada stabilitātes programmu

---

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, un kura pamatā ir Komisijas priekšlikums COM(2019) 501 final.

PADOMES IETEIKUMS

(...)

**par Beļģijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par
Beļģijas 2019. gada stabilitātes programmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

---

¹ OV L 209, 2.8.1997.,1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011² pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Beļģija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu "Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku", kuru Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku³ ("eurozonai adresētais 2019. gada ieteikums"), kurā izklāstīti pieci ieteikumi eurozonai ("ieteikumi eurozonai"), Padome pieņēma 2019. gada 9. aprīlī.
- (2) Ņemot vērā to, ka Beļģija ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā ekonomikas ir savstarpēji cieši saistītas, Beļģijai būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots eurozonai adresētais 2019. gada ieteikums, kurš atspoguļots turpmāk sniegtajā 1.–4. ieteikumā. Konkrētāk, pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot pakalpojumus, palīdzēs īstenot pirmo ieteikumu eurozonai attiecībā uz elastīgu pakalpojumu tirgiem, pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot publisko finanšu stabilitāti, efektivitāti un struktūru, kā arī neplānotu ieņēmumu izmantošana valsts parāda samazināšanai palīdzēs īstenot otro ieteikumu eurozonai attiecībā uz ieguldījumu atbalstīšanu, publisko finanšu uzlabošanu un fiskālo rezervju atjaunošanu, un pasākumi, kuru mērķis ir palielināt darba tirgus politikas efektivitāti, palīdzēs īstenot trešo ieteikumu eurozonai attiecībā uz atbalstu sekmīgai statusa maiņai darba tirgū.

---

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 136, 12.4.2019., 1. lpp.

- (3) 2019. gada ziņojums par Beļģiju tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā tika izvērtēts, kā Beļģija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā⁴, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Beļģijas virzība uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Beļģija savu 2019. gada valsts reformu programmu un 2019. gada stabilitātes programmu iesniedza 2019. gada 26. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013⁵ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas ir vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri ESI fondu efektivitāti saista ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

---

⁴ OV C 320, 10.9.2018., 1. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (6) Beļģija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā, un tai piemēro noteikumu par parādu. Valdība savā 2019. gada stabilitātes programmā nominālo bilanci plāno pakāpeniski uzlabot no deficīta 0,7 % apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP) 2018. gadā līdz 0,0 % no IKP 2022. gadā. Pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci ⁶, vidējā termiņa budžeta mērķi, kas strukturālā izteiksmē noteikts kā līdzsvarots budžeta stāvoklis, nav plānots sasniegt laikposmā, uz kuru attiecas 2019. gada stabilitātes programma. Pēc tam, kad vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP sasniedza maksimumu, proti, gandrīz 107 % no IKP 2014. gadā, un samazinājās līdz 102 % no IKP 2018. gadā, saskaņā ar 2019. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka līdz 2022. gadam tā samazināsies līdz 94 %. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tajā pašā laikā pasākumi, kas nepieciešami, lai atbalstītu plānotos deficīta mērķus, sākot no 2020. gada, nav konkretizēti, un saskaņā ar Komisijas 2019. gada pavasara prognozi nemainīgas politikas apstākļos tas veicinās prognozēto strukturālās bilances pasliktinājumu 2020. gadā.
- (7) Komisija 2019. gada 5. jūnijā izdeva saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu sagatavotu ziņojumu, jo Beļģija 2018. gadā nebija ievērojusi noteikumu par parādu. Pēc visu attiecīgo faktoru izvērtēšanas ziņojumā secināts, ka pašreizējā analīze nav pilnīgi pārliecinoša attiecībā uz to, vai Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 noteiktais parāda kritērijs ir izpildīts.

---

⁶ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, kuru Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

- (8) Beļģija savā 2019. gada stabilitātes programmā apstiprina savā 2019. gada budžeta plāna projektā iekļauto prasību izmantot preventīvajā daļā paredzēto elastīgumu saskaņā ar "Kopīgi saskaņoto nostāju par Stabilitātes un izaugsmes paktā paredzēto elastīgumu", ko Padome apstiprināja 2016. gada 12. februārī. Beļģija pieprasīja pagaidu novirzi 0,5 % apmērā no IKP no korekcijas virzībā uz vidējā termiņa budžeta mērķi, ņemot vērā būtisku strukturālo reformu īstenošanu ar pozitīvu ietekmi uz publisko finanšu ilgtermiņa stabilitāti. Strukturālās reformas attiecas uz pensiju reformu, "nodokļu novirzīšanu", uzņēmumu ienākuma nodokļa reformu, darba tirgus reformu, kā arī valsts pārvaldes reformu. Komisijas 2019. gada pavasara prognozē ir apstiprināts, ka Beļģija ievēro minimālo kritēriju 2019. gadā, paredzot drošības rezervi līdz deficīta robežvērtībai 3 % apmērā no IKP. Visi pasākumi, izņemot valsts pārvaldes reformu, tagad ir pilnībā iestrādāti tiesību aktos. Ņemot vērā šo pasākumu – jo īpaši nodokļu novirzīšanas un uzņēmumu ienākuma nodokļa reformas – būtību, joprojām pastāv neskaidrības par to īstermiņa ietekmi, it īpaši ņemot vērā to, ka šī ietekme nav budžeta ziņā neitrāla un ir pasliktinājusi budžeta stāvokli. Tomēr šie pasākumi ir uzlabojuši ekonomikas izaugsmes potenciālu, mazinājuši bezdarba līmeni un samazinājuši makroekonomikas nelīdzsvarotības risku, tādējādi pozitīvi ietekmējot parāda atmaksājamību vidējā termiņā un ilgtermiņā. Pamatojoties uz to, pašlaik vērtējams, ka Beļģija kvalificējas pieprasītajai pagaidu novirzei 0,5 % apmērā no IKP 2019. gadā, ja vien tā pienācīgi īsteno saskaņotās reformas, kuras tiks uzraudzītas Eiropas pusgada ietvaros.

- (9) Padome 2018. gada 13. jūlijā ieteica Beļģijai nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu ⁷ nominālā pieauguma temps nepārsniedz 1,8 % pieaugumu 2019. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Tā kā Beļģija kvalificējas pieprasītajai pagaidu novirzei 0,5 % apmērā no IKP saskaņā ar strukturālo reformu klauzulu, vajadzīgo strukturālo korekciju 2019. gadam var samazināt līdz 0,1 % no IKP, kura atbilst primāro neto izdevumu nominālajam pieauguma tempam, kas 2019. gadā nepārsniedz 2,8 %. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, pastāv risks būtiskai novirzei no ieteiktās korekcijas virzībā uz vidēja termiņa budžeta mērķi 2018. un 2019. gadā, aplūkojot abus kopā.

---

⁷ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

(10) Ņemot vērā Beļģijas vispārējās valdības parāda attiecību, kas pārsniedz 60 % no IKP, un prognozēto izlaides starpību 0,1 % apmērā, 2020. gadā valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam nevajadzētu pārsniegt 1,6 % atbilstīgi strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP, kas izriet no kopīgi pieņemtās prasību korekcijas matricas saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi nemainīgas politikas apstākļos, pastāv risks būtiskai novirzei no minētās prasības 2020. gadā. Saskaņā ar prognozēm Beļģija 2019. un 2020. gadā *prima facie* neizpildīs parāda noteikumu. Kopumā Padome uzskata, ka, sākot no 2019. gada, būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus. Svarīgi būtu jebkādos neplānotus ieņēmumus izmantot tam, lai vēl vairāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību. Beļģijas publisko finanšu vidēja termiņa un ilgtermiņa stabilitāte joprojām ir apdraudēta, jo parāda attiecība pret IKP ir ļoti liela un ir paredzams, ka pieaugs sabiedrības novecošanās izmaksas, jo īpaši tās, kas saistītas ar pensijām un ilgtermiņa aprūpi. 2015. gadā tika pieņemti vairāki likumi par pensiju reformu, kā rezultātā likumā noteiktais pensionēšanās vecums no 2025. gada tiks palielināts no 65 līdz 66 gadiem un, sākot no 2030. gada, līdz 67 gadiem. Turklāt tika noteiktas arī stingrākas prasības attiecībā uz vecumu un darba stāžu, lai gūtu labumu no priekšlaicīgas pensionēšanās. Tomēr publiskie izdevumi pensiju jomā laikā no 2016. gada līdz 2070. gadam joprojām pieaugs par 2,9 procentpunktiem no IKP, galvenokārt nākamo divu desmitgažu laikā. Turklāt vairākām lielām ierēdņu grupām priekšlaicīgas pensionēšanās nosacījumi joprojām ir izdevīgāki nekā standarta nosacījumi. Paredzams, ka publiskie izdevumi ilgtermiņa aprūpei laikā no 2016. gada līdz 2070. gadam palielināsies par 1,7 procentpunktiem no IKP, pārsniedzot vidējo pieaugumu, turklāt šo izdevumu līmenis jau ir viens no augstākajiem Savienībā. Ilgtermiņa aprūpes organizatoriskā sadrumstalotība, kad pienākumi pašlaik ir sadalīti dažādos pārvaldes līmeņos, sarežģī dažus izdevumu efektivitātes aspektus, un līdz ar to vēl nav skaidrs, kāda reāla ietekme būs nesējai atbildības nodošanai. Pārvaldības stiprināšana palīdzētu sasniegt vēlamo efektivitātes pieaugumu. Iespējams, ka ir veidi, kā optimizēt dažādos aprūpes veidus, lai palielinātu ilgtermiņa aprūpes sistēmas izmaksu efektivitāti.

- (11) Publisko izdevumu struktūru un efektivitāti var uzlabot, lai radītu iespēju veikt lielākus publiskos ieguldījumus. Neraugoties uz neseno samazinājumu, kopējie izdevumi kā daļa no IKP Beļģijā joprojām ir vieni no augstākajiem eurozonā. Lielais publisko izdevumu līmenis liecina par to, ka pastāv iespēja veikt lielāku uz izdevumiem balstītu fiskālo korekciju. Ņemot vērā publisko izdevumu augsto līmeni, noteiktas politikas rezultāti un dažu sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte rada jautājumus par izmaksu efektivitāti. Izdevumu pārskatīšana un politikas novērtēšana var palīdzēt Beļģijai noteikt prioritātes un uzlabot publisko izdevumu efektivitāti. Turklāt izdevumu pārskatus varētu izmantot, lai novērtētu, cik efektīvs ir netiešais publiskais atbalsts uzņēmējdarbības pētniecībai un attīstībai, kas ir viens no augstākajiem Savienībā, izsakot procentos no IKP, un kas pagājušajā gadā turpināja palielināties. Federālās un reģionālās iestādes ir nesen paudušas interesi savā budžeta mehānismā iekļaut izdevumu pārskatīšanu.
- (12) Budžeta koordinācija starp struktūrām pašlaik nav pietiekami elastīga, lai radītu iespēju veikt publiskus ieguldījumus liela mēroga projektos. Efektīva budžeta koordinācija ir būtiska tādas federālas dalībvalsts gadījumā kā Beļģija, kur atbildība par izdevumiem ļoti lielā mērā ir nodota vietējām pašvaldībām. Neraugoties uz 2013. gadā parakstīto sadarbības nolīgumu, joprojām nav oficiālas vienošanās par gada mērķiem visos valdības līmeņos, kas sarežģī budžeta koordināciju. Pretstatā iepriekšējo stabilitātes programmu praksei, kad saskaņošanas komiteja pieņēma zināšanai fiskālo trajektoriju, visos valdības līmeņos tika apstiprināta 2018. gada stabilitātes programmā izklāstītā vispārējā fiskālā trajektorija un tika atbalstīta fiskālo mērķu sasniegšana līdz 2020. gadam attiecībā uz visiem valdības līmeņiem. Lai gan šis apstiprinājums vispārējo trajektoriju padarīja ticamu, nebija oficiālas vienošanās par gada fiskālajiem mērķiem katrā valdības līmenī. Bez vienošanās par mērķiem katrā valdības līmenī var tikt apdraudēta vispārējās trajektorijas dzīvotspēja vidējā termiņa mērķa sasniegšanai. Turklāt tas traucē Finanšu augstās padomes publiskā sektora aizņēmumu prasību nodaļai efektīvi uzraudzīt šo mērķu ievērošanu. 2019. gada stabilitātes programmā ir ietverti tikai orientējoši vispārējie un starpposma budžeta mērķi, jo 2019. gada 26. maijā federālā līmenī un reģionu un kopienu līmenī notika vēlēšanas.

- (13) Nesenās ekonomikas izaugsmes rezultātā ir noticis pēdējo desmit gadu laikā lielākais darbvietu un nodarbinātības pieaugums. Tomēr pāreja no neaktivitātes vai bezdarba uz nodarbinātību joprojām ir zema, un Beļģija nevirzās uz to, lai sasniegtu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķi – nodarbinātību 73,2 % apmērā. Joprojām pastāv lielas reģionālās atšķirības darba tirgū. Neraugoties uz stabilu samazinājumu pēdējo piecu gadu laikā, jauniešu bezdarbs Briselē krietni pārsniedz Savienības vidējo līmeni. Mazkvalificētu darba ņēmēju, migrantu izcelsmes personu, gados vecāku darba ņēmēju un personu ar invaliditāti līdzdalība darba tirgū ir zema, un tas liecina, ka gan strukturālie, gan grupai raksturīgie faktori apgrūtina viņu iekļaušanos darba tirgū, savukārt esošie aktivizācijas pasākumi nav vienlīdz efektīvi visās iedzīvotāju grupās. Nodarbinātības līmenis gados vecākiem darba ņēmējiem (55–64 gadi) joprojām ir zem Savienības vidējā līmeņa, un šī atšķirība no ES vidējā rādītāja turpina pieaugt darba ņēmējiem, kuri ir vecāki par 60 gadiem. Migrantu izcelsmes personas, jo īpaši sievietes, turpina saskarties ar lielāku bezdarba līmeni, zemākiem aktivitātes rādītājiem, augstāku nodarbinātu personu nabadzības līmeni un pārāk augstu kvalifikāciju. Lai gan ir veikti daži pasākumi nolūkā atbalstīt nesen ieceļojušu migrantu integrāciju un novērst diskrimināciju, joprojām trūkst koordinētas pieejas, kā risināt problēmas, ar kurām saskaras migrantu izcelsmes personas. Lai risinātu zemo līdzdalības līmeni darba tirgū, "darbvietu vienošanās" reformas ietvaros ir veikti pasākumi, taču to ietekme vēl jānovērtē.
- (14) Joprojām pastāv būtiski finansiāli šķēršļi, kuri kavē nodarbinātību. Lai gan nodokļu novirzīšana ir samazinājusi darbaspēka nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās, tas joprojām kopumā ir augsts visu līmeņu atalgojuma saņēmējiem, izņemot ļoti zema atalgojuma saņēmējiem (50 % apmērā no vidējās algas). Beļģija joprojām ir vienīgā dalībvalsts, kurā bezdarba pabalstiem nav laika ierobežojuma, lai gan to apjoms pakāpeniski samazinās. Pastāv negatīvi finanšu stimuli cilvēkiem, kas gūst labumu no veselības un darbnespējas pabalstu sistēmām, un otriem pelnītājiem neuzsākt pilnas slodzes darbu. Jo īpaši vientuļie vecāki (un mazākā mērā arī pāri ar bērniem) saskaras ar ierobežotiem finanšu stimuliem uzsākt (pilnas slodzes) darbu, ņemot vērā izmaksu un pabalstu atsaukšanas kombināciju. Turklāt var rasties koordinācijas problēmas sakarā ar to, ka atbildība par sociālo aizsardzību ir sadalīta starp federālo, reģionālo un vietējo līmeni. Sociālā nodrošinājuma sistēma formāli neaptver pašnodarbinātas personas saistībā ar bezdarba pabalstiem, nelaiemes gadījumiem darbā un arodslimībām.

(15) Joprojām bažas rada izglītības efektivitātes samazināšanās obligātās izglītības jomā un būtiskas atšķirības izglītības sistēmā. To jauniešu īpatsvaru, kuri neapgūst pamatprasmes, var uzlabot jo īpaši franču valodas kopienā, kur minētais īpatsvars pārsniedz vidējo ESAO rādītāju. Sociālekonomiskās un migrācijas situācijas dēļ pastāv liela izglītības rezultātu atšķirība. Skolotājiem ir vajadzīgs lielāks atbalsts, lai risinātu daudzveidības jautājumus, un joprojām ir nepieciešams pielāgot skolotāju profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu. Ir jāpastiprina reformas, ar ko uzlabot izglītības rezultātus un novērst atšķirības ar mērķi veicināt zinātnesietilpīgu, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un sociālo iekļautību. Turpinās darbs pie "Pakta par izcilību" īstenošanas, franču valodas kopienas skolu plašās reformas, lai uzlabotu pamatprasmes, efektivitāti, pārvaldību un novērstu nevienlīdzību. Ir pieņemti un no 2020. gada septembra tiks piemēroti dekrēti par skolotāju darba organizēšanu, skolu kopējo mācību programmu, skolu direktoru statusu un franču valodas zināšanu paaugstināšanu jauniešiem skolēniem. Flāmu kopiena īsteno dažas vidējās izglītības reformas, sākot no 2019.–2020. gada, bet skolēnu agrīna ievirze joprojām rada bažas. Šo reformu un pasākumu ietekme būs atkarīga arī no to efektīvas īstenošanas un uzraudzības. Federālais parlaments ir arī samazinājis obligātās izglītības vecumu no sešiem uz pieciem gadiem. Ņemot vērā jau tā lielos izdevumus izglītības jomā, reformas būs jāīsteno, vairāk koncentrējoties uz sistēmas efektivitātes un lietderīguma palielināšanu, un tās spēju nodrošināt uz nākotni vērstas un darba tirgum nozīmīgas kompetences.

(16) Prasmju neatbilstība un zema profesionālā mobilitāte kavē nodarbinātības un ražīguma pieaugumu. Neraugoties uz vairākiem reģionāliem un federāliem pasākumiem, kas veikti, lai novērstu prasmju trūkumu un palielinātu aktivitāti, tostarp "darbvietu vienošanās" reformas ietvaros, vairākās nozarēs ir vērojams darbaspēka trūkums, jo īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, būvniecības un veselības jomā. Būvniecības nozares izaugsmi kavē prasmju trūkums un darbaspēka nepietiekamība. Dažās nozarēs pastāv būtiskas vajadzības pēc darbaspēka pārkvalificēšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas. Arī pieaugušo līdzdalība izglītībā un apmācībā, kā arī profesionālā mobilitāte ir zema. Kā liecina 2019. gada valsts reformu programma, vājas valodu prasmes ir nozīmīgs jautājums, jo īpaši Briselē, kur aptuveni 50 % darba piedāvājumu ir vajadzīgas gan franču, gan nīderlandiešu valodas zināšanas. Augstākās izglītības iegūšanas līmenis ir augsts, bet ir pārāk maz absolventu zinātnē, tehnoloģijās, inženierzinātnēs un matemātikā (*STEM*). 2016. gadā Beļģija ierindojās 26. vietā Savienībā augstskolu absolventu ziņā *STEM* izglītības jomā, pastāvot mazam jaunu studentu, jo īpaši sieviešu, īpatsvaram saistītajās augstākās izglītības jomās. "*STEM* rīcības plāna 2012.–2020. gadam" vispārējā īstenošana Flandrijā liecina par virzību uz priekšu, tomēr tehnisko un profesionālo augstskolu absolventu skaits kopš 2010. gada ir palicis nemainīgs. Franču valodas kopienai nav *STEM* politikas stratēģijas, un tai joprojām ir jāīsteno tās nesen pieņemtā "Digitālās izglītības stratēģija" skolām. To speciālistu trūkums, kuri apgūst uzņēmējdarbības zināšanas zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas jomā, kavē jaunuzņēmumu attīstību. Vispārējais digitālo prasmju līmenis ir labs, bet tas neuzlabojas. 2019. gada valsts reformu programmā ir uzsvērtā vienošanās starp Flandriju un Valoniju un plānotā vienošanās starp Flandriju un Briseles galvaspilsētas reģionu, lai uzlabotu starpreģionālo darbaspēka mobilitāti.

(17) Pētniecība un izstrāde ir koncentrēta dažās nozarēs, un inovācijas nepietiekami ietekmē pārējo ekonomiku, galu galā atstājot iespaidu uz ražīguma pieaugumu. Šķiet, ka publiskie pētījumi nesasniedz Savienības vidējo rādītāju. Reģionālās un apakšreģionālās atšķirības pastāv arī attiecībā uz pētniecību, izstrādi un inovāciju. Valsts Stratēģisko investīciju paktā ir norādīts, ka digitalizācijas pastiprināšana ir daudzsolis veids, kā palielināt Beļģijas ražīgumu un inovācijas spējas. Lai to izdarītu, ir vajadzīgi ieguldījumi digitālajā infrastruktūrā – tostarp efektīvi pasākumi 5G sekmīgai izvēršanai –, cilvēkkapitāls un uzņēmējdarbības gars, kā arī paātrināta digitālo tehnoloģiju ieviešana, jo īpaši tajos uzņēmumos, kas līdz šim ir bijuši mazāk attīstīti.

- (18) Ceļu infrastruktūras kvalitāte pasliktinās, jo publiskie ieguldījumi tajā gadiem ilgi ir bijuši mazi. Tajā pašā laikā šķiet, ka šāda liela un blīva tīkla uzturēšana nav rentabla ne reģioniem, ne vietējām pašvaldībām. Beļģijas ceļi ir vieni no noslogotākajiem Savienībā. Dzelzceļa infrastruktūra ir blīva un kvalitatīva, taču tās pabeigšana un modernizēšana joprojām rada problēmas, un sastrēgumi pastāv jo īpaši Briseles apkaimē un Antverpenes un Zēbriges ostu piekļuves punktos. Tiek plānoti nozīmīgi ieguldījumi piepilsētas dzelzceļa infrastruktūrā un signalizācijā, bet tos kavē jo īpaši budžeta piešķirumu noteikumi reģionos. Turklāt kropļojoši stimuli un šķēršļi konkurencei un ieguldījumiem iekšzemes pasažieru dzelzceļa pakalpojumu un starppilsētu autobusu pārvadājumu pakalpojumu jomā ierobežo alternatīvu kolektīvo un mazoglekļa transporta pakalpojumu piedāvājumu un pieprasījumu. Arvien pieaugošos sastrēgumus daļēji izskaidro pastāvīgais vieglo automobiļu skaita pieaugums, ko veicina beznodevu ceļi, dienesta automašīnu atskaitījumi un zemi nodokļi vides jomā. Augsti darījumu nodokļi par nekustamo īpašumu un dienesta automašīnu sistēma nelabvēlīgi ietekmē mobilitāti. Dzelzceļa pakalpojumu kvalitāte ir samazinājusies, un pilsētu sabiedriskā transporta un pilsētu un lauku sabiedriskā transporta pakalpojumu piedāvājums ir vēl uzlabojams, jo īpaši Valonijā, kur piekļuve nodarbinātībai būtiski ierobežo darba meklētājus. Saskaņā ar 2019. gada valsts reformu programmu visos reģionos tiek veikti nozīmīgi ieguldījumi un īstenotas būtiskas reformas, savukārt federālā līmenī un sadarbībā ar reģioniem uz priekšu virzās piepilsētu dzelzceļu tīkla izbūves pabeigšana ap Briseli. Beļģija pieņēma likumu par iekšzemes dzelzceļa pakalpojumu atvēršanu, bet saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistībām ar tieši piešķirtu līgumu nodrošināto pasažieru pārvadājumu īpatsvars Beļģijā joprojām ir ļoti liels. Privātajiem autobusu pārvadātājiem nav atļauts veikt starppilsētu autobusu pārvadājumu pakalpojumus. Taksometriem piemērotie noteikumi atšķiras dažādās vietējās pašvaldībās. Lai gan reģioni ir izstrādājuši paši savus mobilitātes plānus, sarežģīta koordinācija kavē konsekvētu redzējumu par mobilitāti Beļģijā un, iespējams, arī pierobežas pilsētās un reģionos. Dzelzceļa regulatīvajai iestādei ir iespēja attīstīt savu regulējošo darbību jomu.
- (19) Enerģētikas pārkārtošanai ir nepieciešami ievērojami ieguldījumi. Veco ēku, kuras tika uzceltas pirms enerģētikas normu ieviešanas, atjaunošana palīdzēs sasniegt 2020. un 2030. gada emisiju samazināšanas mērķus. Alternatīvās degvielas izvērsšana ir visai vāja. Ir vajadzīgi ievērojami ieguldījumi elektroenerģijas ražošanā, kā arī starpsavienojumu jaudas, viedtīklu uzglabāšanas un energoefektivitātes jomā.

(20) Neraugoties uz valdības centieniem, regulatīvais un administratīvais slogs uzņēmumiem joprojām ir smags un apgrūtina uzņēmējdarbību. Nodokļu sistēma ir vienkāršota jaunuzņēmumiem un maziem uzņēmumiem, bet tā joprojām ir sarežģīta finanšu ieguldījumiem. Beļģija ir reformējusi savu uzņēmējdarbības tiesību kodeksu, samazinot uzņēmumu juridisko veidu skaitu, atvieglot juridisko elektronisko saziņu, samazinot minimālās kapitāla prasības un atbilstoši 2019. gada valsts reformu programmai reformējot maksātspējas likumu, lai tajā iekļautu jo īpaši brīvās profesijas. Tomēr, neraugoties uz šiem centieniem, pastāv liela kavēšanās būvatļauju saņemšanai, lielas īpašuma reģistrācijas maksas un ilgstoša tiesvedība. Administratīvā tiesa saskaras ar problēmām saistībā ar resursu trūkumu un ilgstošu tiesvedību, radot būtisku kavēšanos, jo īpaši attiecībā uz būvatļaujām, kā arī iepirkuma procedūrām. Turklāt koordinācija klimata, enerģētikas, digitālās un transporta politikas jomā ir sarežģīta un to var uzlabot. Sadarbība starp muitas dienestiem un tirgus uzraudzības iestādēm nav pietiekami optimāla, palielinot risku, ka pār Beļģijas robežām Savienībā tiek ievestas neatbilstīgas preces. Politikas veidošanas procesā varētu labāk integrēt ietekmes novērtējumu. Uzņēmumiem sniegto digitālo sabiedrisko pakalpojumu kvalitāte ir zema. Joprojām nopietnu problēmu rada tas, ka tiesu sistēma nav digitalizēta, jo īpaši datu vākšanas jomā. Tiesu sistēmas digitalizācijas pabeigšana ir svarīgs nosacījums tiesu sistēmas kvalitātes turpmākai uzlabošanai, piemēram, uzņēmējdarbības procesu atjaunināšanai un cilvēkresursu un finanšu resursu labākai pārvaldībai tiesās.

- (21) Konkurences un ieguldījumu šķēršļi vairākos uzņēmējdarbības pakalpojumos kavē izaugsmi un produktivitāti. Jauni pakalpojumu sniedzēji tirgū ienāk daudz retāk, nekā tas ir vidēji Savienībā, savukārt peļņas likmes pārsniedz Savienības vidējo līmeni. Komisijas ierobežotības indikators liecina, ka Beļģijas tiesiskais regulējums attiecībā uz grāmatvežiem, nodokļu konsultantiem, arhitektiem un nekustamā īpašuma aģentiem ir ievērojami stingrāks nekā vidēji Savienībā. Nesen pieņemtajā likumā ir ieviestas stingrākas prasības attiecībā uz patentu aģentiem. Federālās plānošanas birojs lēš, ka regulējuma sloga vērienīgs samazinājums juridiskiem, grāmatvedības un arhitektūras pakalpojumiem palielinātu darba ražīgumu. Regulētās maksas notāriem par darījumiem ar nekustamo īpašumu ir ievērojamas, radot izmaksas papildus augstajiem reģistrācijas nodokļiem. Reģioni ir nevienmērīgi veikuši reformas amatniecības un tirdzniecības profesiju jomā. Mazumtirdzniecības nozare joprojām saskaras ar darbības ierobežojumiem, kas kavē tās ražīgumu un bremzē ieguldījumus. Lielveikalu sektorā pastāv nepietiekams konkurences līmenis, galvenokārt tāpēc, ka koncentrācija ir augsta, un uzņēmējdarbības uzsākšanai un izbeigšanai šajā jomā ir vāja dinamika. Saskaņā ar mazumtirdzniecības ierobežotības indikatoru Beļģija ir sestā ierobežojošākā dalībvalsts attiecībā uz mazumtirgotāju darbības vidi. 2019. gada valsts reformu programmā ir uzsvērts, ka Briseles galvaspilsētas reģionā nesēni veiktās reformas veicina mazumtirdzniecības uzņēmumu dibināšanu. Telesakaru tirgu raksturo augsts koncentrācijas līmenis (ko vēl vairāk pastiprina nesēni pārņemšanas darījumi) un vāja konkurence. Par to liecina arī salīdzinoši augstās fiksēto pakalpojumu cenas salīdzinājumā ar līdzīgām valstīm. Fiksētajos tīklos mazumtirdzniecības tirgu raksturo vēsturisko un kabeļu tīklu operatoru ģeogrāfiski noteikti duopoli. Tas var radīt šķēršļus dažu operatoru fiksēto un mobilo konverģēto komplekso pakalpojumu sniegšanai. 2019. gada valsts reformu programmā ir uzsvērts, ka ir pieņemta ekonomikas tiesību aktu reforma, lai uzlabotu konkurences tiesību aktu ievērošanu un Beļģijas Konkurences iestādes darbību, uzlabojot procedūras, un mazinātu turpmāku strīdu risku *Cour des Marchés/Marktenhof* tiesā. Beļģijas Konkurences iestādei ir ierobežoti resursi salīdzinājumā ar citu dalībvalstu konkurences iestāžu resursiem.
- (22) Savienības līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažus no ieteikumos konstatētajiem trūkumiem, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas 2019. gada ziņojuma par valsti D pielikums. Tas ļautu Beļģijai pēc iespējas labāk izmantot minētos līdzekļus norādītajās nozarēs, ņemot vērā reģionālās atšķirības.

(23) Komisija 2019. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Beļģijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un to publicējusi 2019. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2019. gada stabilitātes programmu, 2019. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Beļģijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Beļģijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.

(24) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada stabilitātes programmu, un tās atzinums ⁸ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Beļģijai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniedz 1,6 % pieaugumu 2020. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Izmantot neplānotos ieņēmumus, lai straujāk samazinātu vispārējās valdības parāda attiecību pret IKP. Turpināt reformas, lai nodrošinātu ilgtermiņa aprūpes un pensiju sistēmu fiskālo stabilitāti, tostarp ierobežojot iespējas priekšlaicīgi izstāties no darba tirgus. Uzlabot publisko izdevumu struktūru un efektivitāti, jo īpaši, veicot izdevumu pārskatīšanu un fiskālo politiku koordinēšanu visos valdības līmeņos, lai radītu iespēju veikt publiskus ieguldījumus.
2. Novērst faktoros, kas attur no strādāšanas, un stiprināt aktīvas darba tirgus politikas efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz mazkvalificētiem darba ņēmējiem, gados vecākiem darba ņēmējiem un migrantu izcelsmes personām. Uzlabot izglītības un apmācības sistēmu darbības rezultātus un iekļautību un novērst prasmju neatbilstību.

---

⁸ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

3. Ņemot vērā reģionālās atšķirības, uz ieguldījumiem vērstu ekonomikas politiku koncentrēt uz ilgtspējīgu transportu – tostarp dzelzceļa infrastruktūras modernizāciju –, zemām oglekļa emisijām, enerģētikas pārkārtošanu, pētniecību un inovāciju, jo īpaši digitalizācijas jomā. Risināt pieaugošās problēmas saistībā ar mobilitāti, pastiprinot stimulus un likvidējot šķēršļus, lai palielinātu sabiedriskā un zema emisijas līmeņa transporta piedāvājumu un pieprasījumu.
4. Samazināt regulatīvo un administratīvo slogu, lai stimulētu uzņēmējdarbību un likvidētu šķēršļus konkurencei pakalpojumu jomā, jo īpaši telesakaru, mazumtirdzniecības un profesionālo pakalpojumu jomā.

Briselē,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs
